

היום הבינלאומי לשמירת בתי גידול לחים

ביום שישי, 3.2.2017, הזמין קמפוס טבע את הקהל הרחב לציין את היום הבינלאומי לשמירת בתי גידול לחים. התכנית כללה סיור מודרך בגן הבוטני בנושא בתי גידול לחים, שבמהלכו אספו המשתתפים דגימות מים ממקווי המים השונים בגן. בתום הסיור התאספו המשתתפים בכיתה הפתוחה שליד בית השורשים, שם הם הוזמנו להתבונן בדגימות המים שאספו דרך זכוכיות מגדלת ולגלות את היצורים הקטנטנים החיים במים. במקום הוצבה גם תצוגת דו-חיים, שכללה חפרית מצויה, טריטון ספרדי, קרפדה ירוקה וצפרדע נחלים – בוגרים וראשנים. הילדים נהנו גם מסדנת יצירה, שבה הכינו צפרדע מתקפלת, שהופכת מראשן לבוגר ובחזרה.

את חדשות הגנים תוכלו לקרוא גם באתר קמפוס טבע

חדשות הגן הזואולוגי

החפריות – מתרבות בגן ומשחררות לטבע

ב-13 בפברואר יצא צוות של חוקרים, סטודנטים ועובדים מבית הספר לזואולוגיה של אוניברסיטת תל אביב, בשיתוף ובתיאום עם רשות הטבע והגנים, למבצע השבה לטבע של חפריות מגרעין הרבייה שבגן הזואולוגי. החפרית המצויה היא דו-חיים הנמצא בסכנת הכחדה קריטית בישראל. לחפרית ראשנים גדולים במיוחד ולוקח להם זמן רב להשלים גלגול: חודשים מספר

עוברים מהבקיעה מהביצה ועד הגלגול לשלב החיים היבשתי. אי לכך, כדי להתרבות החפריות זקוקות לשלוליות חורף עונתיות, המחזיקות נפח גדול של מים לאורך כמה חודשים. גרעין הרבייה בגן הזואולוגי הוקם לפני כארבע שנים, במטרה להוות "תיבת נוח" זמנית לשרידיה האחרונים של אוכלוסיות הטריטונים והחפריות של עמק זבולון. באותה שנה, 2013, נבנה מרכז קניות על השריד האחרון של ביצות עמק זבולון, שהשתרעו פעם על פני כל המרחב שאנו מכירים היום בתור הקריות, אזור התעשייה ונמל חיפה. השלולית האחרונה של מרחב הביצות המפואר הזה, שלולית הצ'קפוסט, פינתה אף היא את מקומה לטובת מרכז קניות. אוכלוסיות מיני הדו-חיים בחבלי ארץ שונים נבדלות זו מזו במידת מה מבחינה גנטית. חלק מהייחוד של כל אוכלוסייה מתבטא בהתאמה לתנאי המחיה המקומיים, חלק אחר הוא שונות מקרית, שאין לה בהכרח חשיבות פונקציונלית כרגע, אבל יש לה חלק בתרומה למגוון הגנטי הכולל של המין. לכן יש חשיבות לניסיון להציל באופן ספציפי את נציגיה האחרונים של אוכלוסיית עמק זבולון, אף על פי שחפריות וטריטונים חיים גם באזורים אחרים בארץ.

את חדשות הגנים תוכלו לקרוא גם באתר קמפוס טבע

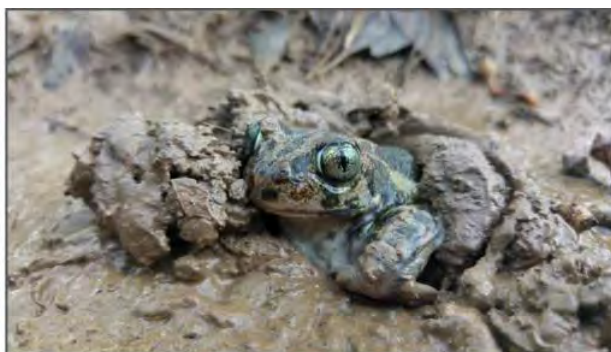
מטרתו של גרעין הרבייה שהוקדם בגן היא לשמש מקור להשבת האוכלוסיות הללו לטבע, לאתר מתאים במרחב המקורי שבו חיו או בסמוך לו. מאחר שמרבית המרחב עבר פיתוח ולא נותרו בו אוכלוסיות טבעיות של חפריות או טריטונים, השאיפה היא שבשנים הקרובות תוקם בריכת חורף חלופית לא רחוק מהמקום שבו הייתה שלולית הצ'קפוסט, שתזכה להגנה סטטוטורית מפני פיתוח ובינוי ושתוכל להוות בית גידול טבעי לטווח הארוך.

השנה, סוף-סוף, טיפולם המסור של עובדי הגן בחפריות נשא פרי: החפריות, שנאספו בתור ראשנים משלולית הצ'קפוסט לפני ארבע שנים, הגיעו לבגרות מינית והתרבו. בגרעין הרבייה נצפו הטלות ומהביצים בקעו אלפי ראשנים.

כ-2,000 ראשנים וכמה עשרות חפריות בוגרות שוחררו בשני אתרים, שמיקומם נותר חסוי. פעולת שחרור זו היא אבן דרך בשמירה על מיני הדו חיים בארץ: לראשונה בארץ משוחררות לטבע חפריות מגרעין רבייה בשבי. מעולם לא הושב בארץ מין של דו חיים אל המרחב שממנו נכחד כתוצאה מפעילות הפיתוח של עשרות השנים האחרונות. הדרך עד להשגת המטרה הזו עדיין ארוכה, אבל החפריות עשו כבר דרך כבירה, וחוף המבטחים (של בריכת החורף העונתית) כבר נראה באופק. עם קצת מזל והרבה נחישות, הן תגענה אליו.

סיימון ג'יימסון מתבון בחפרית, צילום: אלכס סלבנקו

צילום: סיימון ג'יימסון

יעל בלון משחררת חפרית, צילום: אלכס סלבנקו

צילום: סיימון ג'יימסון

חפריות, אילניות וצפרדעים – הדו-חיים שלנו מתרבים

בחדש ינואר, עונת הרבייה של הדו-חיים שלנו הייתה בעיצומה: החפריות, שהתחילו להתרבות [לפני כחודשיים](#), המשיכו להזוודג ולהטיל ביצים, וגם האילניות המצויות וצפרדעי הנחלים התרבו בהצלחה.

בתמונות: א – צפרדעי נחלים מזדווגות, ב – שרשרות הטלה של חפריות מצויות, ג – ראשנים של צפרדעי נחלים, ד – אילניות מצויות מזדווגות. צילומים: אילאיל פרת

הקמת צפרייה חדשה לציפורי חורש

בימים אלה הולכת ומוקמת בגן למחקר זואולוגי צפרייה (aviary) חדשה לציפורי חורש. הצפרייה נבנית במסגרת תכנית האב של הגן הזואולוגי, שתוכננה לאור תפיסות חדשות ומודרניות של רווחת בעלי חיים. הקמת הצפרייה נעשית על בסיסו של כלוב המחקר הגדול, הנמצא בצד המזרחי של הגן (מול החזירים ובריכת הצבים). בצפרייה, שאליה תתאפשר כניסת קהל, יחיו מגוון ציפורי חורש. כחלק מתהליך השיפוץ תוקנה הרשת, הוכנסה אדמה חדשה, נשתלה צמחייה מתאימה, נחפרה הכנה לבריכת מים ונבנה שביל מתפתל.

שלבים בבניית צפריית החורש, צילום: רון אלעזרי-וולקני, נגה קרונפלד-שור

הקרקל בכלובו החדש והמשופץ, צילום: נגה קרונפלד-שור

כלוב חדש ומשופץ לקרקל

הקרקל שלנו "עבר דירה" לשני הכלובים המרכזיים שבשורת הכלובים שבצפון-מזרח הגן. כלובים אלה פונים מזרחה והם מוארים יותר בהשוואה לכלובים שבהם היה הקרקל קודם לכן. אחד משני הכלובים של הקרקל שופץ ומאפשר לו לנצל היטב את כל חלל הכלוב. שיפוץ הכלוב נעשה על ידי מתנדבים

מסורים – תלמידי תיכון מבית הספר בשדה בוקר, ילדיה של פרופ' נגה קרונפלד-שור וילדיה של ד"ר רון אלעזרי-וולקני. הכלוב השני ישופץ גם הוא בקרוב. המעוניינים להתנדב לעבודת השיפוץ מוזמנים לפנות לרון.

צילום: רון אלעזרי-וולקני ונגה קרונפלד שור

הנבטת אלון מצוי, צילום: רון אלעזרי-וולקני

טיפול הצומח בגן הזואולוגי

סיוון ביטון, שהצטרפה לצוות העובדים של הגן הזואולוגי, הביאה עמה ידע בוטני נרחב. את הידע הזה היא מנצלת כעת לטיפול הצומח בתוך הכלובים, בסביבתם ובשטח הפתוח. סיוון משרישה מגוון מיני צומח ויוצרת מאגר צמחים לשימוש בכלובים ובאזורים המתאימים בגן. הצמחים ישמשו הן להעשרת

תפריטם של בעלי החיים והן כתוספת צמחייה ירוקה באזורי הגן השונים. סיוון גם בוחנת אילו צמחים יכולים לעמוד בפני לחץ הרעייה של הצבאים ושל אווזי הננה. עד כה נמצא, למשל, שהדס, מרווה, נרקיס וחבצלת אינם נאכלים על ידם ולכן אפשר לשלב צמחים אלה ללא חשש בשטח הפתוח. עוד פרויקט חשוב שבו עוסקת סיוון הוא הניסיון לגדל שיחי מלוח קיפח בגן. המלוח הוא צמח חשוב מאוד בתזונת הפסמונים, כיום נאלצים עובדי הגן לנסוע ולהביא מלוח מבחוץ. אם נוכל לגדל מלוח אצלנו, ייחסכו זמן ועבודה.

הנבטת צמחי מאכל (שמאל), צילום: רון אלעזרי-וולקני

השרשת שיחי מלוח (ימין), הנבטת צמחי מאכל (שמאל), צילום: רון אלעזרי-וולקני

חדשות משמחות מכלוב הנשרים

ב-30 בינואר הטיל זוג הנשרים הבוגרים שלנו ביצה ראשונה לשנה זו. מסתבר שזו הביצה הראשונה שהוטלה השנה בגרעיני הרבייה של הנשרים בארץ. מי שעוקב אחר חדשות הגנים זוכר בוודאי [שהזוג שלנו פורה מאוד](#): בשנה שעברה הטיל ביצה, שנלקחה להדגרה במרכז ההדגרה הארצי של דורסי ארץ ישראל בגן החיות התנכ"י; לאחר מכן הטיל הזוג הטלת מילואים, שגם היא נלקחה להדגרה; ולאחר תקופת מה שבמהלכה דגר על ביצת דמה – קיבל גוזל וגידל אותו בהצלחה מרובה. זו התכנית גם השנה: ב-9 בפברואר הגיע יגאל מילר מרשות הטבע והגנים לקחת את הביצה להדגרה, וכעת אנו מחכים להטלת מילואים. לאחר הטלת המילואים שוב יקבל הזוג ביצת דמה, שעליה ידגור עד שיקבל גוזל בן כמה ימים. חשוב להבהיר שסיכויי הבקיעה בהדגרה מלאכותית גבוהים מאשר בהדגרה בקן הנשרים עצמו, ולכן גם ביצת המילואים נלקחת להדגרה ולא נשארת בקן ההורים.

בתמונות: המטפל אלכס ליפשיץ עומד על הקן ומעביר את הביצה ליגאל מילר (ימין), הביצה בידיו של יגאל (שמאל), צילום: נגה קרונפלד-שור

תנשמת לבנה, צילום: עוז ריטנר

התנשמת עברה כל גבול!

תנשמת ישראלית, שטובעה בטבעת של אוניברסיטת תל אביב, חצתה את הגבול ונלכדה בירדן. סיפור המקרה פורסם ב-YNET: רופא מנתח ירדני הגיע לשוק מקומי בעיר אירביד שבירדן והופתע לראות תנשמת לבנה מוצעת למכירה. הוא הבחין שמצבה הגופני קשה, רכש אותה והחל לטפל בה בביתו. במהלך הטיפול הבחין הרופא בטבעת מתכת על רגלה. על הטבעת היה חקוק המספר GG25532, עם כיתוב באנגלית של אוניברסיטת תל אביב. באמצעות הפייסבוק הוא יצר קשר עם פרופ' נגה קרונפלד-שור, ראש בית הספר לזואולוגיה וסיפר לה על אודות התנשמת.

פרופ' יוסי לשם בדק את המספר החקוק על הטבעת ומצא כי התנשמת המדוברת היא פרט זכר, שטובע במאי 2014 במטעי התמרים בקיבוץ שלוחות, במסגרת המיזם הלאומי לשימוש בתנשמות ובבזים מצויים כמדבירים ביולוגיים בחקלאות. פרופ' לשם יצר קשר עם השותף הירדני לפרויקט, הגנרל מנסור אבו-ראשיד והציע לשלם לרופא עבור הטיפול הרפואי בתנשמת. הרופא סרב לקבל תשלום עבור מאמציו וכשהתנשמת הבריאה והייתה שוב כשירה לעוף, העבירה לידי הגנרל הירדני.

כמה מילים לזכרם...

בחודש האחרון נפרדנו בצער מהצבוע שלנו ומאחד משני התנינים. שניהם מתו בשיבה טובה.

הצבוע נהנה מרחצה ב"גקוזי", צילום: רון אלעזרי-וולקני

הצבוע שלנו, שאהב לאכול אבטיחים יותר מכל דבר אחר, הגיע אלינו מחי בר יטבתה לפני כ-15 שנים, כשהיה כבר בוגר. הוא נולד כנראה בגן החיות בחיפה, לפני למעלה מ-18 שנים, אחד משלושה גורים. לגן הזואולוגי הוא הגיע כבן זוג פוטנציאלי לצבועה נלה, שחיייתה כאן, אולם הזיווג בין השניים לא הצליח. כבר כשנפגשו לראשונה (אחרי תקופת היכרות מרחוק), הם תקפו זה את זה בצורה כה קשה, שד"ר רון אלעזרי-וולקני נאלץ לערוך ניתוח פלסטי לשיקום פניו, לסתו ושיניו של הזכר.

מאז הניתוח ועד יום מותו, הצבוע שנא את רון שנאת מוות... אולי הוא כבר לא זכר את הסיבה המקורית, אבל נשאר נוטר טינה. למרות הניסיון הראשון הכושל לחבר בין השניים, המטפלים לא התייאשו. מכיוון שהצבועים במין זה הם סוליטריים והייחום של הנקבה קצר מאוד, היה רצון לנסות לזהות את מועד הייחום ולחברם בדיוק בזמן זה. בין שני הכלובים נבנתה מחיצת רשת והמטפלים וסטודנטים שעבדו בגן התבקשו לשים לב לשניים ולדווח באופן מיידי על כל אינטראקציה ביניהם. באחד הימים הגיעה אחת הסטודנטיות לרון בריצה ודיווחה שהנקבה השתינה ליד המחיצה ושהזכר רחרח את השתן בעניין. כל צוות הגן התארגן במהירות למאורע: לאחר הצטיידות בזרנוקי מים, רובה הרדמה, מטאטאים וציוד צילום, נפתחו שתי דלתות הכלובים הפונות אל החצר הגדולה. שני הצבועים יצאו החוצה, רחרחו זה את זה ושוב התחילו לתקוף... אחרי שהופרדו השניים והוחזרו לכלוביהם הנפרדים, היה ברור שאין עתיד לזוגיות שלהם. הנקבה, שהייתה מבוגרת יותר, הועברה לגן הזואולוגי באבו כביר והזכר נשאר אצלנו.

ומה נספר על תנין היאור שלנו, שהיה לפחות בן 40 שנים במותו?

בין השנים 1973 ו-1976 הגיעו לגן הזואולוגי באבו-כביר כמה תנינים וכן ביצי תנין. פרופ' מנדלסון הדגיר את הביצים בהצלחה ותנינים צעירים חדשים נוספו לגן. אחד מהתנינים – לא

ברור אם אחד מהצעירים או אחד מהבוגרים – הגיע אלינו, לגן הזואולוגי, ובמשך שנים רבות היה אחת מהאטרקציות הגדולות ביותר למבקרים בגן. על שנותיהם הראשונות של התנינים שנשארו באבו-כביר מספרים עד היום סיפורים מסמרי שיער: אחד מהתנינים הצליח לברוח ולהגיע לבריכת מים בגן הבוטני הסמוך, שם זינק מהמים והפתיע מאוד את אחד הפרופסורים שדגם את הברכה; תנין אחר התגלה כמקור הסתימה של תעלת הביוב. אחד מהמטפלים בגן החיות שלח את ידו לפתוח את הסתימה, והעלה אותה כשתנין צעיר אוחז בה בשיניו.

שני חרנגולים בעומק המים, צילום: רון אלעזרי-וולקני

העירית הגדולה ליד עקבות הדורבן, צילום: דפנה לב

זאב מספר 2 בפרוות חורף

חדשות הגן בקטנה

✚ מי שטייל בתקופה האחרונה בגן הופתע אולי לראות את התרנגולים שלנו מטיילים במי הבריכה. לא, לא פיתחנו מין חדש של "תרנגולי מים". הסיבה להרגל היוצא דופן הזה היא פשוטה: למרות שממש לא חסר לתרנגולים שלנו אוכל, הם אוהבים מאוד לאכול את הבונזו הרטוב שצף במים, ומיועד לפלמינגו ולמגלנים. ✚ כחלק מפרויקט [הטבעת העקבות בשביל](#), נשתלה עירית גדולה ליד עקבות הדורבן וסימני החפירה שלו. כך יהיה ברור במהלך ההדרכות מדוע הדורבן חפר דווקא שם... ✚ במסגרת ניהול הרבייה של משפחת חתולי הביצה שלנו הוחלט להפריד את הזכר מהנקבה. הזכר קיבל "סוויטה" משלו – שני הכלובים הראשונים באזור הצפון-מזרחי של הגן.

✚ בימים אלה, שלושת הזאבים שלנו בפרוות חורף יפה וצפופה. בשבועיים האחרונים נצפות אינרטאקציות תוקפניות תכופות בין שני הזאבים הזכרים שלנו, מה שמעיד על כך שהזאב הצעיר (מספר 2) מנסה לשנות את מצב ההיררכיה בינו לבין הזאב הבוגר (מספר 1), הדומיננטי ממנו. בינתיים זאב מספר 2 חוטף

מכות מדי פעם, אך שומר על מצב רוח טוב וקרבי. נחכה בסבלנות ונראה – אנחנו והזאבה הנקבה – כיצד הדברים מתפתחים.

חדשות הגן הבוטני

הספארי בא לביקור

נציגים מצוות הספארי ברמת גן הגיעו לביקור בגן הבוטני לצורך התייעצות. תצוגות בעלי החיים בספארי כוללות גם אלמנטים מהסביבה הטבעית של בעלי החיים, בדגש על הצמחייה המתאימה. אנשי הספארי ביקשו לסייר באוספי הצמחים מרחבי העולם המוצגים בגן הבוטני וכן להתייעץ עם אנשי הגן במטרה לבחון רעיונות חדשים עבור צמחים שיתאימו לגינון בתוך כלובי החיות ובאזורי החיץ עם המבקרים. ייתכן שבעתיד הקרוב יוצגו בספארי צמחים שמקורם באוניברסיטת תל אביב. יחד עם זאת, אנו לא מצפים לביקור גומלין של אריות הספארי בזמן הקרוב.

נציגי הספארי בגן הבוטני, צילום: טל לבנוני

כניסה חדשה לגן

הכניסה לגן הוסטה באופן זמני, בעקבות עבודות הפיתוח של מוזיאון אוספי הטבע. דרך הגישה החדשה עוברת כעת בתוך מתחם הבנייה של המוזיאון. עבודות הפיתוח צפויות להימשך כמה חודשים ובמסגרתן יוקם גם מתחם כניסה חדש לגן הבוטני. אנו מתנצלים על אי הנוחות ומקווים שהעבודות תושלמנה במהרה.

העתקה מוצלחת – הדודא הרפואי החל לפרוח

בחודש נובמבר דיווחנו על העתקתם של צמחים מספר בחלקת בתת הספר. ביניהם היו שני צמחי דודא רפואי, אשר לצורך העתקתם נדרשו הגננים לחפור לעומק רב על מנת לחלץ את השורש המפותח. העברתם של הצמחים המיוחדים הייתה מלווה בדאגה, מכיוון

שצמחים אלה קשים לגידול והם הנציגים היחידים ממין זה בגן הבוטני. לשמחתנו הרבה, עם תחילתה של השנה הלועזית החדשה גילינו כי אחד מצמחי הדודא שהועתקו החל לפרוח. הצמח השני החל ללבלב מעט מאוחר יותר ואנו מקווים שגם הוא יפרח בקרוב. נראה שמעבר הדירה הושלם בהצלחה!

שקט מצלמים!

חלקת צמחי המים הפכה לרגע קט לסט צילומים בסרט "בין שתי גבעות", אשר צולם במהלך חג החנוכה. הנוף הפראי של הגן היווה תפאורה מתאימה לסרטו של מתן גורדון, סטודנט לקולנוע במכללת מנשר לאומנות. זו קומדיה רומנטית המתרחשת בשטח הפקר תחת שלטון צבאי ודמוקרטי, ומתארת את סיפורם של פאדי ושלהבת (עלא'א דקה ונועה רז), אשר נפגשים בחשכה במקום קסום באמצע הדרך. היצירה היא שיתוף פעולה בין סטודנטים ממכללת מנשר לאומנות וסטודנטים מבית הספר לקולנוע באוניברסיטת תל אביב. הגן הבוטני מהווה מקור משיכה והשראה עבור פרויקטים סטודנטיאליים מעין אלו ושמח לתמוך בהם.

סט הצילומים בחלקת צמחי המים, צילום: דפנה צור

דייר חדש-נושן הופיע בגן

פרט חדש של דבקון הזית (*Viscum cruciatum*) התגלה לאחרונה על ענפיו של עץ עוזרר אדום בחלקת החורש. רועי צ'ויאדלי, הגן שזיהה את הצמח המעניין, שמח לגלות אותו לאחר תקופה ארוכה שבה לא נצפה הצמח בגן. דבקון הזית הוא צמח טפיל למחצה: יש לו עלים ירוקים שבהם מתבצעת פוטוסינתזה, והוא נצמד אל ענפי הפונדקאי וסופג ממנו מים ומלחים. שמו העברי ניתן לו מכיוון שבדרום אירופה הוא נטפל בעיקר אל עצי זית. בישראל הוא נצפה גם על עצי שקד, עוזרר ואשחר. זרעים של דבקון הובאו לראשונה לגן ב-1975. הם נזרעו ישירות על כמה צמחים בחלקת החורש ואפשר היה להבחין בקלות בצמחי הדבקון שהופיעו על עץ זית גדול בחלקה זו, בסמוך

דבקון הזית, צילום: כנרת מנביץ

לעוזרר שעליו הוא התגלה כעת. אולם, בשנים האחרונות הם נעלמו מהעין והיה חשש שצמח זה נכחד מהגן. ב 2013 נאספו פירות של דבקון הזית מאזור עמק המצלבה בירושלים. הזרעים הודבקו על שלושה עצי זית ברחבי הגן הבוטני, אך לצערנו נראה כי ההטפלה לא הצליחה. הפצת זרעי הדבקון מתבצעת הן על ידי ציפורים והן באופן עצמאי, כאשר הפירות הדביקים נופלים מצמח קיים, נדבקים לענפים התחתונים

של אותו עץ ושל עצים סמוכים ונובטים שם. הראשון שחקר את מנגנון הנביטה של זרעי הדבקון היה פרופ' יעקב גליל, מייסד הגן הבוטני, אשר מצא כי נביטת הזרעים היא אטית למדי ומתרחשת ללא נוכחות מים. עכשיו, משהתגלה הצמח מחדש, נראה כי פרטים אחדים של דבקון הזית אכן השתמרו על העצים שבגן וכנראה הופצו באחת מהדרכים המוכרות.

זנב אריה, צוואר ברבור וזנב שועל – בגן הבוטני???

פריחת האגבה הרכה, צילום: מתוקו תשלה

אגבה רכה (*agave attenuate*) היא סוקולנט שמקורו ממרכז מקסיקו, בעל שושנת עלים סימטרית גדולה ומרשימה, בגוון ירוק אפרפר, אך ללא קוצים (זו האגבה היחידה ללא קוצים וזו אחת הסיבות לכך שהיא נפוצה מאוד בגינון). גם האגבה הרכה, כמו מיני אגבה אחרים, פורחת פעם אחת ויחידה ואז מתה (תופעה הנקראת מונוקרפיה). הפריחה מתרחשת רק בצמחים בוגרים (בני כ-10 שנים, ולעיתים גם עשרות שנים). לאחר הפריחה צמח האם מת אמנם, אך מותיר אחריו ניצנים רבים שנוצרו ברבייה וגטטיבית. התפרחת הבולטת נישאת על עמוד מאונקל, שגובהו עד שלושה מטרים. צורתו הכפופה והייחודית זיכתה אותו

בשלל כינויים יצירתיים,
כגון צוואר ברבור, זנב
אריה וזנב שועל.
בתחילת חודש דצמבר
פרח לראשונה בגן פרט
של אגבה רכה בן למעלה
מ-20 שנים. על אף
הטרגדיה הצפויה עם תום
הפריחה, צמח האם כבר
הוציא ניצנים נוספים וסביבו ואנו נמתין בסבלנות לפריחה הבאה.

פולשים היזהרו - פנסיונרים לפניכם!

זו השנה הרביעית שבה מגיעים לגן הבוטני מתנדבים קנדים-אמריקאים במסגרת פרויקט CAARI (Canadian-American Active Retirees in Israel). פרויקט זה, מיסודה של קק"ל, מתקיים זו השנה ה-34 ברציפות ובמסגרתו מגיעים לארץ יהודים פנסיונרים מצפון אמריקה, במטרה לתרום מזמנם לקהילה בישראל. הם מתנדבים במסגרות שונות, אחת מהן היא הגן הבוטני. הקבוצה הפועלת בגן מונה שישה מתנדבים אשר עובדים בגינון ובאוסף הזרעים. שתיים מהמתנדבות שבו אל הגן בפעם השלישית. הסיבה לכך, לטענתן, היא השילוב בין מזג האוויר הישראלי, העבודה הגנתית והחברה. במסגרת עבודתם בגן אימצו המתנדבים את אחת החלקות באוסף צמחי ישראל,

שם הם עוסקים בגינון
ובמלחמה עיקשת נגד המינים
הפולשים הצומחים בה.
תוצאות העבודה כבר ניכרות
בשטח ונראה כי הריכוז של
החמציץ הנטוי (*Oxalis pes-*
caprae), מין פולש, פחת
בחלקה זו. כמו כן, כלניות
צבעוניות ומיני גיאופיטים אחד -
שנתיים נוספים, שהחמציצים
מתחרים עמם ומפריעים
לצמיחתם, החלו לפרוח שוב בחלקה.